

[Ove Munch.]

et sådant forslag har anerkendt, at de private virksomheder ikke længere kan være sig selv nok, men at det er en samfundsopgave at udvikle erhvervene, udvikle industrien, og at dette er nødvendigt ikke alene for den tekniske proces, men også for vor nationale status, kan man sige, for at vi kan klare os over for de andre nationer.

Når man med et forslag som dette kommer ind på, at staten leverer risikovillig kapital og overtager risikoen ved investeringer; må man spørge, om der så er et formål med at overlade profitten til de private investorer. Jeg mener, at der som en undertone i dette forslag ligger en erkendelse af, at det liberale samfund ikke er tilstrækkeligt i tidens tekniske udvikling.

Efter forslaget vil man kunne give støtte til alle dele af udviklingsarbejdet, ikke alene til grundforskningen og målforskningen, men altså også til konstruktion af produktionsudstyr og til markedsforskning, hvorimod man ikke kan give støtte til drifts- og anlægsfinansiering. Jeg ved, at der andre steder i lovgivningen er mulighed for at give støtte hertil; men det forekommer mig, at denne støtte er alt for begrænset, og vi i socialistisk folkeparti mener, at statens indsats også skal intensiveres på det punkt.

Efter forslaget kan man udvikle nye produkter til brug i offentlige institutioner, og det vil normalt sikkert være ganske udmærket. Men så står der i bemærkningerne, at det også gælder til militæret. Det er et punkt, som vi er meget betænkelige over for. Jeg tror, man må være klar over, at når man sammenligner den danske statslige indsats for forskningen med De Forenede Staters og andre stormagters indsats, er en væsentlig del af forklaringen på den store forskel, at man bruger udviklingsprojekter til militære formål. Måske man også skulle have det i tankerne med henblik på de generelle bemærkninger, som handelsministeren kom med om årsagerne til, at man overhovedet har industriudvikling. Jeg tror, at selv om man ikke er tilhænger af militæret som sådant, må man acceptere, at udvikling til militære formål har været en drivkraft i den industrielle udvikling, når vi ser historisk på det.

Handelsministeren siger videre i bemærk-

ningerne, at fondet i visse tilfælde må sikre sig en andel af den mulige gevinst. Jeg ved ikke, om der med denne bemærkning er tænkt på den mulighed, der er åbnet for, at fondet kan tegne aktier i selskaber, der i særlig grad er baseret på udviklingsprojekter. Men om det bliver realiseret sådan, at fondet sikrer sig den mulige gevinst, vil jo afhænge af, hvordan det bliver administreret. Man skal have en bestyrelse, som repræsenterer al mulig sagkundskab, industriel, finansiel, afsætningsmæssig og teknisk, og det er naturligvis helt i orden. Vi har et stort problem, tror jeg, i dette at få statsinstitutioner til at fungere effektivt på industriområdet, fordi man ikke har traditioner for noget sådant. Bestemmelsen om, at man også skal have midler fra privat side, hvis man kan få sådanne, er jeg betænkelig ved. Jeg mener ikke, det er nyttigt. Jeg mener, at det er staten, der bør påtage sig denne opgave, men naturligvis: skaden er selvfølgelig begrænset.

Den bemærkning, fru Dagmar Andreasen kom med om, at en virksomhed burde kunne købe de aktier tilbage, som fondet havde tegnet i virksomheden, kan jeg ikke slutte mig til. Jeg er af den principielle opfattelse, at så stor en del af erhvervslivet som muligt bør være offentlig ejendom; jeg er naturligvis klar over, at det er ikke meningen med dette forslag, men det er vort principielle standpunkt.

Dermed har jeg givet tilslutning, dermed har jeg meddelt vores velvillige indstilling til forslaget.

Sigsgaard: De fleste af de bemærkninger, der er faldet om forslaget indtil nu, kunne egentlig være samlet i det ene lille ord „hurra!“ Uden at jeg dermed vil sige, at mine bemærkninger kunne samles i det lille ord „fy“, har jeg dog alligevel en noget anden opfattelse af forslaget end den, der hidtil er kommet til udtryk.

Forslaget er udtryk for, at enkeltvirksomheder ikke længere kan klare sig selv, men at staten må træde til og bistå dem på den ene og den anden måde. Det er naturligt, at der er et behov i denne situation for tilførsel af kapital til virksomheder, der i særlig grad må investere i forskning og produktudvikling. Den nødvendige kapital til disse virksomheder burde så egentlig — det